

La Veu de Benicarló, nº 530 , 14/04/2006

Josep Igual

«Retrats de butxaca»

Onada, Benicarló, 2006

El darrer llibre de Josep Igual està constituït per trenta nou retrats literaris, que abracen personatges de tot el nostre territori i d'àmbits ben diversos, des de Ferran Torrent a Isabel-Clara Simó, passant per Josep Cuní, Lluís Martínez Sistach, Agustí Altisent, Lluís Foix o Baltasar Porcel, i d'altres més casolans com Agustí Cerdà, Fernando Peiró Coronado, Josep Canelles, Miguel García Lisón, "Pitxi" Alonso, Joan Brusca o Manel Garcia Grau.

El tret comú a tots aquests personatges és haver tingut una relació amb l'autor, de vegades una trobada ocasional en un congrés o en un acte literari, de vegades una relació d'amistat de molts anys. Els retrats són molt breus, cap supera les tres pàgines, però amb breus pinzellades compona molt bé el dibuix del personatge des del seu particular punt de vista, en posaren un parell d'exemples, d'Agustí Cerdà, al que molt encertadament presenta com "El bancari humanista", diu que és: *"alt i ros com un Kennedy que sapigués esbrossar una olivera"*; al poeta valencià Pere Bessó el descriu com *"un home baix, rodó com un druida, amb cara oriental, com la de Cabrera Infante però de miopia més jove."*

El que admira d'aquests personatges és la pràctica del seu art amb independència, sense subjectar-se als dictats de la moda ni dels mandarins culturals, seria el cas de Manel Joan i Arinyó, Carles Santos o F. Peiró Coronado. Però també admira la seua integritat com a persones, i ací podríem citar els noms de Raimon, Ovidi Monllor, Ramon Barnils, Vicent Pitarch o Josep Canelles. En general, en major o menor grau, Igual mostra afecte per totes les persones que retrata, encara que n'hi ha algun que li provoca decepció, com la que li va suposar conèixer personalment Joan Brossa, o certa indiferència com el secretari general dels socialistes valencians, Joan Ignasi Pla.

Una de les coses que alava de moltes d'aquestes persones és l'enorme esforç que han dedicat a treballar pel País Valencià, i el poc reconeixement que han rebut per part d'aquest país. Llegint el llibre de Igual podríem exclamar: *iquines grans persones, si tingueren un bon país!*, Eliseu Climent, Raimon, Pere Mayor, Ovidi Monllor, V. Andrés Estellés, Vicent Pitarch, Joan Francesc Mira...entrarien en aquest apartat.

Tots els retrats estan molt ben aconseguits, però si n'hauríem de destacar algun ens quedariem amb els de Vicent Andrés Estellés, Pere Bessó i Mª Mercè Marçal, potser els més literaris, i també amb els dels personatges comarcals.

En aquests retrats es pot seguir la petjada dels grans mestres del columnisme literari, Joan Fuster, Josep Pla o Manuel Vicent, encara que podem dir que Josep Igual ha assolit un estil propi, bregat en moltes hores de lectura i en mil columnes de premsa, però també amb la seua pràctica poètica, vegem com se conjuga tot això en el magnífic retrat de Mª Mercè Marçal: *“Coll Modigliani, guarnit amb un collaret de grans d’atzabeja, serrell amb parèntesis lliures, rostre ovalat i familiar, com si hagués estat companya nostra d’estudis en una acadèmia de vidres perlats de pluja.”*

La lectura de *Retrats de butxaca* no decebrà ningú, perquè és un deliciós plaer literari.